

moderní obec

2. 6. 2011

speciál

Příští, již řádné vydání
elektronického newsletteru
Moderní obce
obdržíte
ve středu 8. června.

Ministr Kalousek představil návrh novely zákona o RUD: Čtyři města budou tratit, 6241 obcí si polepší

Ministerský návrh novely zákona o rozpočtového určení daní (RUD) představil dnes (čtvrtek 2. června) médiím ministr financí Miroslav Kalousek. Nový model sdílených daní pro obce (viz i připojené tabulky a grafy, vesměs z dílny Ministerstva financí) by měl ve formě zákona nabýt účinnosti, jak šéf rezortu financí doufá, k 1. 1. 2013.

Návrh ještě může doznat změn, neboť bude v paragrafovaném znění nejpozději do konce června odeslán do připomínkového řízení, přičemž ministr Kalousek o něm podle svých slov očekává ještě velmi zásadní diskuse nejen ve vládě či Parlamantu, ale také se zástupci organizací reprezentujících územní samosprávy. Už 13. června se ministr například hodlá sejít s primátory všech statutárních měst, aby také s nimi návrh zevrubně probral.

Kalouškův návrh novely RUD sleduje tyto hlavní principy:

- **Mezi příjmy ze sdílených daní v průměru na každého obyvatele u »nejbohatší obce« (Prahy) a »nejchudší obce« bude už pouze trojnásobný rozdíl (nyní je to 4,5násobek, před poslední úpravou zákona o RUD šlo dokonce o 6,5násobek) v neprospěch kategorie obcí s nejnižšími příjmy.**

- **Zrušením některých centrálních dotačních titulů, které jsou určeny do území, se uvolní zhruba 7 mld. Kč, jimiž se posílí příjmová základna obcí.** Připomeňme, že nyní je v centrálních dotačních titulech pro územní samosprávné celky alokováno přibližně 60 mld. Kč. To, které tituly by měly být zrušeny, zatím ministr přenechává na politickou diskusi.

- **Zruší se zvláštní koeficienty pro čtyři největší města – Prahu, Brno, Ostravu a Plzeň, a bude se na ně nahlížet jako na kterákoliv jiná města, samozřejmě v příslušné velikostní kategorii (u Prahy, která je zároveň krajem, však bude zachován oddělený propočet).** Uvedená čtyři města ve srovnání se svými dosavadními příjmy ze sdílených daní tak budou podle návrhu novely tratit. Aby však pro Prahu, Brno, Ostravu a Plzeň nebyl výpadek těchto daňových příjmů z roku na rok katastrofální, bude jim tento výpadek po dobu čtyř let částečně dorovnáván, přičemž během tohoto období bude každý následující rok kompenzace nižší. Na dotaz Moderní obce

(Pokračování na stránce 2)

Změny ve velikostních kategoriích

Snaha o posílení obcí s nejnižšími příjmy na obyvatele vyžaduje změnu intervalů:

Stávající systém

Od	Do
0	300
301	5 000
5 001	30 000
30 001	a více

Nové intervaly

Od	Do
0	50
51	2 000
2 001	30 000
30 001	110 000
110 001	a více

Minimální přírůstky v příjmu SD na obyvatele (modelový propočet, tis. Kč)

Obce s počtem obyvatele		Minimální příjem na obyvatele		Minimální přírůstek v příjmu na obyvatele
OD	DO	Stávající systém	Návrh	
1	100	6,1	7,7	1,0
101	200	6,2	7,6	1,3
201	500	6,2	7,7	1,4
501	1 000	6,3	7,7	1,3
1 001	2 000	6,4	7,7	1,3
2 001	5 000	6,4	7,8	1,3
5 001	10 000	6,6	8,8	1,5
10 001	20 000	7,5	8,8	1,1
20 001	50 000	7,9	8,9	0,5
50 001	100 000	9,0	9,4	0,0
100 001	150 000	9,8	9,8	0,0
150 001	a více	17,9	12,6	
Praha		29,6	27,8	
Celá ČR		6,1	7,6	

Průměrné údaje o sdílených daních (modelový propočet, Ø za kategorii v tis. Kč na 1 obyvatele)

Obce s počtem obyvatele		Počet obcí	Počet obyvatele	Příjem na obyvatele (Ø za kategorii)		
OD	DO			Stávající systém	Návrh	Nárůst Pokles
1	100	494	35 087	9,1	10,5	1,4
101	200	1 056	157 814	7,9	9,5	1,6
201	500	1 978	649 257	7,4	9,2	1,8
501	1 000	1 340	944 823	7,1	9,2	2,1
1 001	2 000	708	987 316	6,9	9,2	2,3
2 001	5 000	395	1 198 772	6,8	9,2	2,4
5 001	10 000	142	970 204	7,1	9,2	2,1
10 001	20 000	69	969 037	7,7	9,2	1,5
20 001	50 000	42	1 238 144	8,3	9,2	0,9
50 001	100 000	15	1 055 958	9,4	9,7	0,3
100 001	150 000	2	201 987	9,8	9,8	0
OBCE ČR (bez Pr, Pl, Os a Br)		6 241	8 408 399			
Praha		1	1 249 026	29,6	27,8	-1,8
Plzeň		1	169 935	17,9	12,6	-5,3
Ostrava		1	306 006	17,9	14,9	-3,0
Brno		1	371 399	17,9	15,4	-2,5
OBCE ČR (celkem)		6 245	10 504 765			

(Pokračování ze stránky 1)

ministr Kalousek upřesnil, že tyto kompenzace nebudou prováděny v rámci RUD, nýbrž budou hrazeny ze státního rozpočtu.

Novela také zohlední, že obce s 2000 až 10 tisíci obyvatel při posledních změnách zákona o RUD si příjmově nikterak nepolepšily. Průměrný výnos sdílených daní na obyvatele v těchto velikostních kategoriích obcí se dnes pohybuje od 6900 Kč (obce se 2000 obyvatel) přes 6800 Kč (obce s 5000 obyvatel) až po 7100 Kč (obce s 10 tisíc obyvatel). Nově by podle modelových propočtů obce ve velikosti od 201 obyvatel až 50 tisíc obyvatel měly dosahovat průměrného výnosu sdílených daní 9200 Kč.

I s ohledem na nové postavení Prahy, Brna, Ostravy a Plzně, a rovněž ve snaze posílit obce s nejnižšími příjmy na obyvatele, návrh novely počítá se změnami velikostních kategorií obcí. Napříště by měly platit tyto velikostní kategorie:

- do 50 obyvatel;
- od 51 do 2000 obyvatel;
- od 2001 do 30 000 obyvatel;
- od 30 001 do 110 000 obyvatel;
- od 110 001 a více obyvatel.

Pro kritérium Počet obyvatel bude váha prostého počtu obyvatel zvýšena ze současných 3 % na 10 %.

Zavedeno bude nové kritérium Počet žáků s váhou 7 % (bude pokryto zhruba 1,5 mld. Kč z kapitoly Všeobecná pokladní správa – z příspěvků na školství).

Beze změny má zůstat 3% váha kritéria Celková výměra katastrálního území.

Na postupné přechody tak zůstane 80 % (váha tohoto kritéria ve stávajícím systému RUD činí 94 %).

Zastavme se ještě u posledního – koláčového – grafu z dílny Ministerstva financí, který představujeme. Ve stávajícím systému čerpání sdílených daní obcemi si Hl. m. Praha »ukrojí« 31,6 % z celkového objemu, Brno: 5,7 %, Ostrava: 4,7 % a Plzeň: 2,6 %, zatímco všech zbývajících 6241 obcí čerpá 55,4 %.

Nově už půjde o tyto poměry – Hl. m. Praha: 27,7 %, Brno: 4,6 %, Ostrava: 3,6 %, Plzeň: 1,7 % a zbývajících obce: 62,3 %.

Ministr Miroslav Kalousek zdůrazňuje: »Návrhem čtyři největší obce poněkud ztratí, ale 6241 obcí si polepší.« Jakkoliv jeho návrh určitě získá řadu kritiků i odpůrců, určitě je řešením průlomovým a zásadním, byť se pochopitelně neobešlo ani bez určitých kompromisů.

Ivan Ryšavý

(Omlouváme se za nižší kvalitu některých vyobrazených tabulek a grafů. Ve snaze je Vám, našim čtenářům, dodat co nejdříve jsme je pouze přeskenovali z papírové podoby, kterou dnes zástupci médií obdrželi na Ministerstvu financí.)

Shrnutí výsledků modelu

Dosažený poměr*	3,0
Zisky (6 241 obcí)	13,5 mld. Kč
Ztráty (4 obce)	cca 5 mld. Kč
z toho:	
Praha	2,2 mld. Kč
Plzeň	0,9 mld. Kč
Ostrava	0,9 mld. Kč
Brno	0,9 mld. Kč

*) srovnání mezi SD na obyvatele u Prahy / SD na obyvatele u kategorie s nejnižším průměrným výnosem

Kompenzace ztrát Prahy, Brna, Ostravy a Plzně - po přechodné období

Město	Ztráta	Kompenzace ztrát v jednotlivých letech			
		1 rok	2 rok	3 rok	4 rok
Praha	2,2	2,0	1,4	0,9	0,6
Plzeň	0,9	0,8	0,6	0,4	0,2
Ostrava	0,9	0,8	0,6	0,4	0,2
Brno	0,9	0,8	0,6	0,4	0,2
Součet		4,4	3,2	2,1	1,2
Kumulativní součet			7,6	9,7	10,9

